

Tjänsteutlåtande

Kommunkansliet
Fredrik Zethräus
Datum 2018-05-07
Dnr KS 2017/0100

Till Kommunstyrelsen

Svar på motion nr 5/2017 från Kristina Embäck (S) - Gör något bra av våra gruvor

Sammanfattning

I en motion väckt i Kommunfullmäktige 2017-03-13, § 2:17, föreslår motionären att man gör något bra av gruvorna i Härbacka och Isättra.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

Anse motion nr 5/2017 besvarad i och med att området med de föreslagna gruvorna är starkt förenade och vistelse i gruvorna är förenat med livsfara.

Bakgrund

Kultur- och fritidsförvaltningen skriver i sitt tjänsteutlåtande ”Dessvärre är gruvorna idag ytterst olämpliga som besöksmål. Efter det att gruvdriften lades ned har både i Härbacka och Isättra gruvor använts som oljedepåer. I Härbacka räknas men att 4000-6000 ton eldningsolja fortfarande finns kvar i berget. Sanering pågår och väntas hålla på i ytterligare ett drygt sekel. I gruvan bildas metangas i den syrefria miljön i kontakt med oljan i berget, vilket vid två tillfällen i modern tid orsakat explosioner som sprängt bort delar av den ovanliggande betongkonstruktionen. I Isättragruvan förvarades flygbränsle MC77 som var en blandning av blyad bensin och lättolja som ur hälsosynpunkt är farlig att andas in eller dricka.”

Förvaltningens slutsatser

Kommunstyrelsens kontor, kommunkansliet, har inget att erinra.

Tidigare beredning och beslutsunderlag

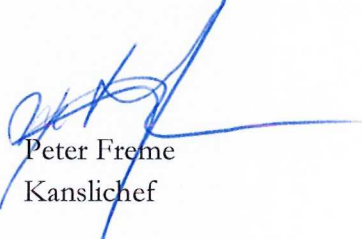
Kultur- och fritidsnämnden har behandlat ärendet 2018-05-03, § 3:4.

Bilagor

1. Protokollsutdrag från Kultur- och fritidsnämndens sammanträde 2018-05-03, § 3:4.
2. Kultur- och fritidsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2018-03-14.

Tjänsteutlåtande

Jan-Olof Friman
Kommundirektör

Peter Freme
Kanslichef

Expedieras

- Kultur- och fritidsnämnden
- Kommunkansliet

KFN § 3:4

Dnr KFN 2017/0022

Svar på motion nr 5/2017 – Gör något bra av våra gruvor

Kultur- och fritidsnämndens beslut

Kultur- och fritidsnämnden föreslår Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

Motion nr 5/2017 anses besvarad då områdena är starkt förorenade och vistelse i gruvorna är förenat med livsfara.

Protokollsanteckning

Kristin Hagegård (MP) lämnar en protokollsanteckning

Att göra Österåkers gruvor till ett besöksmål är en spännande tanke och det är högst beklagligt att gruvorna har förorenats så att det inte är möjligt. Miljöpartiet anser att beslutsatsen ”besvarad” ger en felaktig signal eftersom gruvorna i nuläget är så giftiga att de inte kan göras tillgängliga för turism. Vi yrkar därför avslag på motionen.

Kristin Hagegård (MP)

Sammanfattning

Kristina Embäck (S) väckte 2017-03-13 en motion i Kommunfullmäktige om att Österåkers kommun ska rusta upp gruvorna i Hårsbacka och Isättra så att de kan bli turistmål i kommunen.

Beslutsunderlag

Kultur- och fritidsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2018-03-14.

Förslag till beslut

Mathias Lindow (L) yrkar bifall till Kultur- och fritidsförvaltningens beslutsförslag innebärande att motionen anses besvarad då områdena är starkt förorenade och vistelse i gruvorna är förenat med livsfara.

Kristin Hagegård (MP) yrkar att motionen ska avslås.

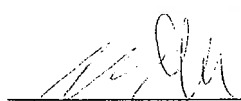
Propositionsordning

Ordföranden frågar om Kultur- och fritidsnämnden beslutar enligt Mathias Lindows (L) yrkande eller enligt Kristin Hagegårds (MP) yrkande och finner att Kultur- och fritidsnämnden beslutar enligt Mathias Lindows (L) yrkande.

Expedieras

- Kommunstyrelsen
- Akten

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

Kultur- och fritidsförvaltningen

Till Kultur- och fritidsnämnden

Datum 2018-03-14

Dnr KFN15 2017/0022 (2)

Svar på motion nr 5/2017 – Gör något bra av våra gruvor

Sammanfattning

Kristina Embäck (S) väckte 2017-03-13 en motion i Kommunfullmäktige om att Österåkers kommun ska rusta upp gruvorna i Härbacka och Isättra så att de kan bli turistmål i kommunen.

Beslutsförslag

Kultur- och fritidsnämnden föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

Motionen anses besvarad då områdena är starkt förorenade och vistelse i gruvorna är förenat med livsfara.

Bakgrund

Motion väckt i Kommunfullmäktige 2017-03-13 (KF§2:17). Remitterad till Kommunstyrelsen för beredning.

Förvaltningens slutsatser

Motionen uppmärksammar en spännande del av Österåkers historia. Mineralbrytning var en viktig näring och gruvorna sysselsatte många människor runt sekelskiftet 1900 och fram till 1940-talet. Dessvärre är gruvorna idag ytterst olämpliga som besöksmål. Efter det att gruvdriften lades ned har både Härbacka och Isättra gruvor använts som oljedepåer. I Härbacka räknar man att 4000-6000 ton eldningsolja fortfarande finns kvar i berget. Sanering pågår och väntas hålla på i ytterligare ett drygt sekel. I gruvan bildas metangas i den syrefria miljön i kontakt med oljan i berget, vilket vid två tillfällen i modern tid orsakat explosioner som sprängt bort delar av den ovanliggande betongkonstruktionen. I Isättragruvan förvarades flygbränsle MC77 som var en blandning av blyad bensin och lättolja som ur hälsosynpunkt är farlig att andas in eller dricka. Rester sipprar fortfarande in via sprickor och fickor i gruvan och sprids i bäddvattnet i oljebergrummet i gruvan och till grundvattnet i berget.

Det är fastighetsägarnas ansvar att vidta säkerhetsåtgärder så att allmänheten inte skadas. Miljö- och hälsoskyddsmyndigheten utövar tillsyn över de förorenade områdena och har bidragit med sin sakkunskap i ärendet.

Även framgent får vi nöja oss med att ta del av gruvornas spännande historia i film- och bokform.

Bilagor

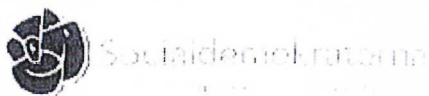
1. Motion nr 5/2017, Gör något bra av våra gruvor, 2017-03-13

Eva Wiström
Förvaltningschef

Birgit Lindholm
Kultursekreterare

Åkersberga den 7 februari 2017
Motion till kommunfullmäktige

nr 5/2017

ÖSTERÅKERS KOMMUN KOMMUNSTYRELSEN
2017-03-09
D.nr: 2017/0100-(1)

Gör något bra av våra gruvor

Efter att sett filmen om Åkersberga " När Järnvägen kom " upp stod en tanke om att varför rustar vi inte upp gruvorna i Härbacka och Isättra så att de kan bli attraktiva turistmål under sommaren med guideade visningar. Det skulle även vara en bra ingång till vår lokala historia för de som är inflyttade och skolorna skulle kunna ha stor glädje av att på plats visa vår historia och hur människor arbetade och levde i kommunen.

Därför vill vi att man ser över möjligheterna till detta då det skulle sätta Österåkerskommun på en plats bland turistattraktioner värda ett besök.

För Socialdemokraterna

Kristina Embäck